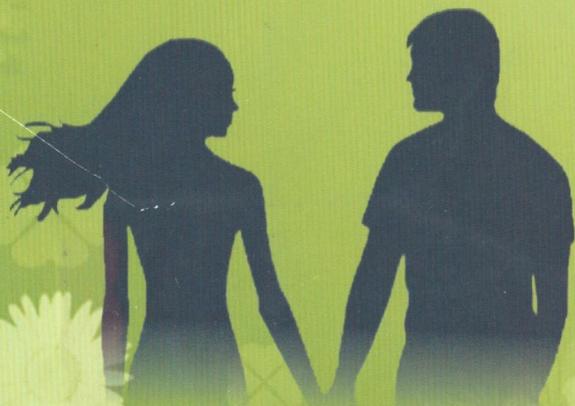

АБАДАН ТУРДЫМУРАТОВА

СЕН, МЕН ХӘМ
ҚОСЫҚЛАР...

821.512.121-1/T98

Қыз кеўлиниң нәзик сезимлерин қосық қатарларында оқығушыға сулығ сөзлер менен жеткерип бериў хәммениң де қолынан келе бермейди. Абадан жаслайынан әдебиятқа қызығып, поэзия майданында көп ўақытлардан берли қәлем тербетип киятырғанлықтан, оның қосықларын оқыған адам қәлеминиң тәўирақ ысылғанлығын сезеди.

Пиқир билдириўши:

Ж. Избасқанов — *Өзбекистан халық шайыры.*

ISBN 978-9943-4879-0-1

© «Қарақалпақстан» баспасы, 2017.
© Абадан Турдымуратова 2017.

QARAO'ZEK RAYONI
MA'LIMLEME-KITAPXANA ORAYI

«Ш»ҒА

Тәңирим мени неге оған ашық еттиң,
Ашық етип, арамызды қашық еттиң!
Дийдарын бир көриў ушын сүйгенимниң,
Барлығынан келер мениң, кешип кетким!

Ашықпан мен, оның қәдем таслаўына,
Жүрек жутып, бара алмайман қасларына,
Жүзлеринен, көзлеринен, шашларынан,
Самал болып, келер мениң желпип өтким!

Жолларында паяндозы болайын мен,
Тозаң болып, соқпағында қалайын мен,
Жүзлерине, көзлерине қонайын мен,
Тәңирим мени самалларға шашып кеткил!

Кеўилимниң аспанында сүйген сезим,
Сүйип қалып сол менменди күйген өзим,
Қоллаўшы да, жарылқаўшы жалғыз өзиң,
Тәңирим енди, оны маған ашық еткил!

2016-жыл

МУҲАББАТ ИЛАҲИЙ КҮШ

Муҳаббат илаҳий күш!
Қызғаныш семсер-қылыш,
Күн келип, сенде үнсиз,
Яр мени ойлағайсаң!

Көз жасым, қосық болып,
Жолыңа тосық болып,
Сен маған ашық болып,
Изимнен қалмағайсаң!

Менменлик зауалы бар,
Хәр истиң сауалы бар,
Ышқымның обалы бар,
Сен оны аңлағайсаң!

Бир күни билгейсең сен,
Кеуилинди тилгеймен мен,
Түсиңе киргеймен мен.
Уйқыңды урлағайман!

2016-жыл

СЕНСИЗЛИКТЕ

Күнлер өтер, атар таңлар,
Жүрек жасар үнсізликте,
Мениң жаным азапланар,
Сенсізликте, сенсізликте!

Бултлар көктен көшер бир күн,
Бәрін ұақыт шешер бир күн,
Сеннен кеуилим кешер бир күн,
Үнсізликте, үнсізликте!

Асықпа күн келер ярым,
Тәңирим көрип турғой бәрін,
Не кешеди еле қалың,
Менсізликте, менсізликте!

Шүкир айттым бул күниме,
Налымайман тәғдириме!
Мәни кирмес өмириме,
Сенсізликте, сенсізликте!

2016-жыл

КЕШИП БАРАТЫРМАН...

*Ойыма тең емес ой менен
Бойыма тең емес бой менен!
Қой кеуилим, қой, қой менен,
Өтип баратырман!*

М.Жуманазарова

Ұаз кешип кете алмай, сезимнен,
Жүриппен шыға алмай сөзимнен,
Кеше алмай жүрмен-ау өзиңнен,
Өтип баратырман...

Қарайман оңыма, солыма,
Өкиниш төселген жолыма,
Ышқымның обалы мойныңа,
Кешип баратырман...

Жүргеним басыма тең көрип,
Жанымды бергеним тең бөлип,
Күн күннен баратпан мен солып,
Солып баратырман...

Үстимнен муздай суу қуйғандай,
Тосаттан найзағай урғандай,

Жүрегимди жулып алгандай,
Кетип баратырман...

2016-жыл

ҮЗИЛИП ТҮСКЕН АЛМАДАЙ...

*Үзилип түскен алмадай,
Үзилип көңил қалғаны-ай,
М.Мақатаев*

Үзилип түскен алмадай,
Меннен кеўилиң қалмағай,
Суўытса ўақыт араны,
Муҳаббат емлер жараны...

Кешсең сен меннен, билесең,
Ышқысыз өмир сүресең,
Түсиңе енип мың рет,
Изимде мың жыл жүресең...

Үзилип түскен алмадай,
Сеннен кеўилим қалмағай,
Сағынып саған жаздым хат,
Басқа илажым қалмады-ай!

2016-жыл сентябрь

ҚЫЗ ЖУҰАБЫ

Билмедим яр сенин мәргияң барма,
Колларым жумыста, қыялым ярда,
Сүйсем өлтирерлер, сүймесем өлер,
Айна менен мениң тәғдирим бірдей!

Бәлки тәғдиримдур, жазмышым солай,
Көзимде жасларым қалмады жылай,
Өмирдің шәртіне көнген, бул жүрек,
Ярының шәртіне көнбесин қалай!

Үнсизлик достымдур, әўел ақырдан,
Батылым жетпейди мен бир пақырман,
Сүйиўге ҳақым жоқ, сүйген арымды,
Сезимди жүрекке көмип атырман!

Өмирдің шәртіне, ярдың шәртіне,
Тәғдир ойынына көнип атырман,
Лаўлап бир жанбады, бийшара сезим,
Жанып болған шамдай, сөнип атырман!

2016-жыл

СЕНИҢ ЫШҚЫҢ....

Жүрегимди алған жаўлап,
Сениң ышқың, сениң ышқың,
Көрсем сени, кетер лаўлап,
Мениң ышқым, мениң ышқым!

Ынтықтырған қандай сезим,
Сен тәрепке келер ушқым,
Сениң сөзиң, сениң өзиң,
Жаным сени келер қушқым!

Дәрўиш қиби безип кетер,
Бәринен қол үзип кетер,
Көзлеримде жүзип кетер,
Сениң ышқың, сениң ышқың!

Бәлентлерде қолым жетпес,
Мен кешсемде кеуіл кешпес,
Өшер бәри, мәңги өшпес,
Мениң ышқым, мениң ышқым!

2016-жыл декабрь

МЕН ОҒАН ИСЕНДИМ

Мен оған исендим, бос қыял бәлким,
Өмирди өзінше түсинер хәрким,
Фархадтың Шийрини, Ләйлиниң руұхы,
Бул өмирде бәри болыұы мүмкин!

Әсирлер өтсе де, өшпейди олар,
Зыяратлап барсам кеуилим толар,
Маған бәлки қосық жаз деп түрткилер,
Назлымхан сулыұдың әрұағы болар!

Мен оған исендим, болады ондай!
Мухаббат кеулимде, атады таңдай,
Он сегиз жасымда қәйтип исенсем,
Отыз алтыда да, кеуилим сондай!

2016-жыл

ҚАРЛЫҒАШЫМ

Қарлығашым келдиңбе,
Алысларда жүрдиңбе,
Айланарсаң үйимди,
Уяңды сен, көрдиңбе?

Қарлығашым, жыл-қусым,
Сағындыңба, байғусым,

Таныдым, менде сени,
Өзгермепти, түр-түсиң.

Қарлығашым, келеғой,
Дәрұазамнан киреғой,
Ушып, қонып, үйимде,
Несийбенди тереғой!

Қарлығаш — дослық кусы!
Мийримлилик үлгиси,
Уя салса, үйиңе,
Жақсылықтың белгиси!

Дәулет — дейди, келгени,
Бизге кеуіл бөлгени,
Инсанийлық — деймиз аұ,
Қус болса да, билгени!

8-МАРТТА ЖАЗЫЛҒАН ҚОСЫҚ

Қостарым бүгин бир, өзгеше байрам,
Жүреклер ентигер, бир шийрин ойдан,
Жаұдырап келдиңиз қолыңда саұғаң,
Қымбат әтир суұды, алдыңыз қайдан?

Шырайлы сөзлерге болмаңыз хайран,
Шийрин тәшүишимсиз, сиз мениң гаұғам,
Сизди ушыратқаным, сизди сүйгеним,
Тәғдиримде алған бақалы саұғам!

Гейде мақтасаңыз, гейде жықсаңыз,
Гейде тыңламайсыз, гейде уқсаңыз,

Бәрибир қостарым сауғадур маған,
Есиктен жәтелип кирип шықсаңыз!

Шийрин тағамлардан сыйлайын сизге,
Шайыр қолым құрбан әйлейин сизге,
Кийиминди жууып берейин ярым,
Қымбат әтирлерден абзалдур бизге!

7.03.2017-жыл

СҮЙМЕГЕНГЕ КЕҰИЛ БЕРСЕҢ...

Муҳаббаттың қусы ушар,
Келип қонар уясы жоқ,
Жүрегимде бир сезим бар,
Саясы жоқ, саясы жоқ!

Қарақларым қарап өтер,
Кирпиклерим тарап өтер,
Қәўметиңе жаным құрбан,
Сүйсіндирер, мени бетер!

Шайыр тилим оны көрсе,
Сақау яңлы, зибаны жоқ,
Сүймегенге кеуил берсең,
Өзиң жанып өтерсең тек!

ТАҚАББЫР ЯРҒА...

Сөзиң ништер, өзиң азап,
Өмиримди еттиң дозақ.
Қашқым келер, сеннен узақ,
Бирақ алыс кетерим жоқ!

Азарың бар, безерим жоқ,
Мениң оны, сезерим жоқ.
Жүрегиме бассаңда шоқ,
Сеннен үмит үзерим жоқ!

Түнлер қыял гезсем тағы,
Көз жасыма жүзсемдағы.
Жаннан үмит үзсемдағы,
Сеннен үмит үзерим жоқ!

Әй такаббыр, не ойың бар!?
Ойыныңнан болдым бийзар.
Жумбақларың бизди қыйнар,
Шешими жоқ, шешими жоқ!

19.06.2017-жыл

НӨКИС — АҚТАҰ АРАСЫ...

Алыс Ақтау қаласы,
Жақын кеуил арасы.
Жолда кетип баратыр,
Нөкистиң бир баласы!

Бос емеспе қоллары,
Узын шығар жоллары,
Гүлзар шығар бойлары,
Нөкис — Ақтау арасы!

Нөкис хуулеп қалғандай,
Ақыл-хуушым алғандай,
Жанды отқа салғандай,
Нөкис — Ақтау арасы!

Кеўил қыйлы-қал болды,
Интизарлық яр болды.
Оймақтанда тар болды,
Нөкис — Ақтаў арасы!

Илхам айтар қыспа деп,
Жаздыр усы туста дер.
Кирпигимнен қысқа дер,
Нөкис — Ақтаў арасы!

Бир нарсени билемен,
Қосығыма илемен.
Жолға қарап жүремен,
Нөкис — Ақтаў арасы!

26.12.2016-жыл

ДИЙЎАНА МУҲАББАТ

Хәр ақшам бир делбе сезимлер,
Дийўана ышқымды жетелеп,
Сағынған самалдай өзінди,
Асығар сен тәреп, сен тәреп.

Тәшүишли дүнъядан шығынып,
Көзлеринде сениң қалмақшы.
Босағанда сениң жығылып,
Ең соңғы нәпесин алмақшы...

Хәр ақшам уйқымды урлаған,
Дийўана муҳаббат, дийўана.
Ғәрийби кеўлине сыймаған,
Бийгана муҳаббат, бийгана...

СЫНАЎЫДУР ҚУДАНЫҢ...

Өзге әлем жулдызы,
Өзге әлем инсаны.
Кеўлим кеше күндизи,
Күтер оны пинхамы.

Өзге қайық ескекте,
Алыс-алыс кетсекте,
Дусласпайық десекте,
Жолымыз бир мудамаы.

Жүреклерди, төзимди,
Сынаўыдур Қуданың!
Көрген сайын өзінди,
Көргим келер мудамаы.

АЙРАЛЫҚТЫҢ СААТЛАРЫ

Айралықтың саатлары,
Тилине тас байланған.
Сенсиз хәр дем, хәр бир мәүрит.
Әсирлерге айланған.

Айралықтың саатлары,
Ада болмас азаплар.
Күним өтпес, атпас таңым,
Кетсең меннен узақлап!

МЕН СЕННЕН КЕТЕМЕН...

Мен сеннен кетемен алыслап,
Сен таўып баралмас жағысқа.
Кеўилимди қыйнаса налышлар,
Мен сеннен кетемен алыслап...

Қосылып тырналар кейнине,
Кетемен әрманлар елине.
Қол силтеп, бәрине, бәрине,
Мен сеннен кетемен алыслап...

Келсең де сағынып, сағынып,
Әкелсе толқынлар ағызып,
Бәрибир тәғдирге бағынып,
Мен сеннен кетемен алыслап...

ШЫН МУҶАББАТ ДУҶАДАЙ...

Шын муҶаббат дуҶадай...
Жүрегіңнен урады-ай.
Ақылыңды лал етер,
Бул көзлери қуралай.

Шын муҶаббат дуҶадай...
Ынтық кеуил табады ай,
Сүйгенимнің сөзлери,
Зарұр маған қауадай.

Шын муҶаббат дуҶадай...
Излеринен қуады-ай,
Күнлер келип оғанда,
Мениң күним туады ай...

Шын муҶаббат болады ай...

КӨЗДЕН ЖЫРАҚ, КЕҰИЛДЕН ДЕ!

Бир сәуер яр ақылым алып,
Қойды мени дәртке салып.
Кетер болдым, мен ылағып,
Көзден жырақ, кеуилден де!

Сууыу қыйын, сүйиу демде,
Ышқыңызда биз бир делбе!
Сүймесеңиз кеттим енди,
Көзден жырақ, кеуилден де!

Күнлер келип, умытарман,
Мен өзимди сууытарман.
Болың енди бизге -әрман,
Көзден жырақ, кеуилден де!

Азаптаман! Жүрек туулар!
Сенлик ышқым мени қыйнар.
Кетсең мейли — такаббыр яр!
Көзден жырақ, кеуилден де!

4.06.2017-жыл

МУҶАББАТ СЕННЕН АЙЫРДЫ...

Ауырар жаным, ауырды,
Жылауға себеп тауылды.
Көп қууандымба тәғдирим,
МуҶаббат сеннен айырды...

Титирер ләбим, көзде жас,
Сүйген яр оны аңламас.
Қосығым енди жаңламас,
Эхх. Сезим бизди майырдың...

Зухрасы едим, Тайырдың,
Жолында мендей сайыл ким!?
Бир сөзимди деп, бул сезим,
Өзиңди меннен айырды...

4.06.2017-жыл

АҚ АТЛЫ ШАХЗАДАМ...

Түн уйқымды урлаган,
Жүрегимди тырнаған.
Әрманыма уқсаған,
Эхх. Ким екенсең сен маған!?

Ақшам айға қосылып,
Жүзлеринди жасырып,
Түслериме киресең,
Шынт уйқымды ысырып...

Уйқылай алмай мен пақыр,
Жүрегим жанып атыр.
Ай нурында ақ атлы,
Бир шахзада киятыр...

25.05.2017-жыл

МЕН ЕНДИ СҮЙИҰГЕ ҚОРҚАМАН...

Муҳаббат келдима қайтадан,
Сизди мен хәр демде жойтаман.
Жасымыз келгенде ортаға.
Мен енди сүйиұге қорқаман...

Кеўилди қойсамда қулпырып,
Отырман сўретке телмирип.
Уйқымнан ояндым хәўлирип,
Мен енди сүйиұге қорқаман...

Дәртимди айтаман суўдарға,
Сезимлер бойсынбай туўларма?!

Бармайын, қой, ондай ойларға,
Мен енди сүйиұге қорқаман...

Бир қәдем таслайман, қайтаман,
Кеўилиме тәселле айтаман.
Өмирге келмесем қайтадан,
Мен енди сүйиұге қорқаман...

20.06.2017-жыл

ӘРМАНЛАРЫМ ҚОЛ БЫЛҒАР...

Бул дүньяға келип мен,
Өмир сүрип жүриппен.
Соқпақларым ой-бәлент,
Сүрниктирер неликтен.

Барар жолым қыяқлы,
Гөзлеп едим узақты.
Сүрникпейин десем де,
Сүрниктирген сыяқлы.

Бул өмирде излеген,
Мақсетим көп гизнеген.
Әрманларым қол былғар,
Еле гүдер үзбеген...

ДҮНЬЯ

Эхх. Буншалар тар екен дүнья,
Жипек арқан дар екен дүнья,
Шашларыма биймәүрит конған.
Гүмис рең қар екен дүнья.

Тәшүишлери таў екен дүнья,
Таўдай-таўдай даў екен дүнья.
Жалған сөзлер, ялғаншы көзлер,
Аяғыма гаў екен дүнья.

Кимлергедур кең екен дүнья,
Кимге етек жең екен дүнья.
Кенары кең дәрьяға сыймай,
Теңселіскен сең екен дүнья.

ШАЙЫР ДЕМЕ...

Аспандағы жулдызым,
Айым депсең, сен мени,
Дүньядағы жалғызым,
Ярым депсең, сен мени.

Лекин, неге енди ол,
Шайыр депсең сен мени.
Муҳаббаттың жолында,
Сайыл депсең сен мени.

Шайырлығым сен ушын,
Сайыл едим, сен ушын.
Сен ким болсаң да ярым,
Қайыл едим сен ушын.

Деме ярым, сыртымнан,
Ортамызда тосық бар!
Муҳаббаттың жолында,
Тосық болмас қосықлар!

Кешеги хәм бүгинги,
Айтылажақ сөзимсең!

Шайыр еткен сезимнің,
Айыпкери өзиңсең!

ӨКИНИШ

Өткен иске өкинбе деген,
Қайта келмес өкинген менен.
Пушайманлар жанымды жейди,
Басылмайды өкирген менен...

Өкинемен жаслық дәуирим,
Жүректеги отлы хәуирим.
Бир бийопа яр деп кешкенім,
Күнлерімнің тәуір-тәуирин...

Арзымайды ойласам енди,
Кирпик қақпай атқардым түнди.
Бийопаның жалған сөзлери,
Мен Ләйлини алдап-ақ жеңди...

Тәңирим берген бәрине шүкир!
Хәр бир өткен күниме шүкир!
Пәнт жегеннен болайын мен-ақ,
Пәнт бере алмас жаныма шүкир!

ШОМАНАЙДА ҚАЛҒАН ЯР!

Муҳаббатта әрман бар,
Әрман болып қалған бар.
Жүрегімде яд болып,
Шоманайда қалған яр!

Муҳаббатқа жеткен бар,
Жете алмай кеткен бар.

Шоманайлы сол ярға,
Айталмаған, өкпем бар.

Шоманайда бәри бар,
Кеуилимнің тары бар!
Шоманайда қыялым,
Шайыр кыздың яры бар!

МЕНИҢ МУҲАББАТЫМ...

Сени сүйиу бәлки мениң жазмышыма жазылған,
Исмиң бәлки алақандай жүрегиме сызылған.
Ышқым мениң қалмас бәлки дәстан болып тарийхта,
Музейлерде турмас бәлки естеликтей қазылған.

Тажмаҳалдай болмаса да сениң ушын салынған.
Бирақ мениң муҳаббатым күшли отлы-жалыннан.
Руўхым сени бир көриуге периштеге жалынған,
Ұақты келип тәрк әйлесе, тәнимди бул шыбын жан.

ҚАЙҒЫҒА САЛАСАҢ...

Қыяллар шашырап жан-жаққа,
Дегбирден сасып мен қаламан.
Сағынсам мен сени гей ұақта,
Сен мени қайғыға саласаң...

Көзимди қуўантып көргенде,
Жүректи хәўлиртип аласаң.
Ойларым тек сенде, тек сенде,
Сен мени дәртлерге саласаң...

Бойсынбас қыяллар өзиме,
Көринбес хеш нәрсе көзиме.

Дилгирмен бир аўыз сөзиңе,
Сен мени қайғыға саласаң...

Сүйиуден тозғыған сезимлер,
Телмирип қараған изиңнен.
Не өтсе барлығы өзимнен,
Сен мени қайғыға саласаң...

ҚАНДАЙ КЕМЕ КҮТТИМ

Қандай кеме күттим қызыл желкенбе,
Бүгин келермекен, бәлким ертеңбе.
Бәлким ол тусымнан өтип кеткенбе,
Гейде сол шығар деп ойлайман сени...

Сүйсем жаннан артық сени сүйдим мен,
Ышқы азабына күйсем, күйдим мен.
Дүньяның тәшүишин бастан үйдиң сен,
Шийрин азабым деп ойлайман сени...

Сени де мени де бул қалға салған,
Бул бир ертек енди өтмиште қалған,
Муҳаббат дегени турысы жалған,
Кеуил түпкирине жайлайман сени..

Күнлер келип умыт болады десем,
Гейде түслеримде ойлайман сени...

МАЗМУНЫ

«Ш»ға	3
Муҳаббат илаҳий күш	3
Сенсизликте	4
Кешип баратырман	5
Үзилип түскен алмадай	6
Қыз жуўабы	6
Сениң ышқың	7
Мен оған исендим	8
Қарлығашым	8
8-мартта жазылған қосық	9
Сүймегенге кеўил берсең	10
Такаббырларға	10
Нөкис-Ақтаў арасы	11
Дийўана муҳаббат	12
Сынаўдүр қуданың	13
Айралықтың саатлары	13
Мен сеннен кетемен	13
Шын муҳаббат дуўадай	14
Көзден жырақ, кеўилден де!	14
Муҳаббат сеннен айырды	15
Ақ атлы шаҳзадам	16
Мен енди сүйиўге қорқаман	16
Әрманларым қол былғар	17
Дүнья	17
Шайыр деме	18
Өкиниш	19
Шоманайда қалған яр!	19
Мениң муҳаббатым	20
Қайғыға саласаң	20
Қандай кеме күттим	21

АБАДАН ТУРДЫМУРАТОВА

СЕН, МЕН ҲӘМ ҚОСЫҚЛАР...

Қарақалпақ тилинде
«Qaraqalpaqstan» баспасы
Нөкис — 2017

Редакторы
Операторы

Гүлистан Пирназарова
Нәйбәхәр Якубова

Оригинал-макеттен басыўға руқсат етилген ўақты 31.07.2017

Қағаз форматы 60x84¹/₁₆. Офсет усылында басылды.

Гарнитурасы — «Times». Көлеми 1,5 б/т., 1,30 шәртли б/т., 1,2 есап б/т.

Жәми 300 нусқада. Баҳасы шәртнама бойынша. Буйыртпа №43.

Лицензия АІ №114.

«Қарақалпақстан» баспасы: 230100,
Некис қаласы, Қарақалпақстан көшеси, 9

«Қарақалпақстан» баспасында басылды